

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi aerosolien vaatimustenmukaisuudesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi aerosolien vaatimustenmukaisuudesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 121/2020 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Talousvaliokunta (TaVM 24/2020 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

aerosolien vaatimustenmukaisuudesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on varmistaa aerosolien turvallisuus ja vapaa liikkuvuus. Lailla pannaan täytäntöön aerosoleja koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettu neuvoston direktiivi 75/324/ETY.

Eduskunnan vastaus EV 121/2020 vp

2 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään aerosolien vaatimustenmukaisuudesta ja sen osoittamisesta ja selvittämisestä.

Tätä lakia ei sovelleta:

- 1) lääkeaerosoleihin;
- 2) aerosoleihin, joiden kokonaistilavuus on alle 50 millilitraa;
- 3) kolmansiin maihin vietäviin aerosoleihin tai niiden osiin, ellei Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa muuta edellytetä.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *aerosolilla* metallista, lasista tai muovista valmistettua kertakäyttöistä astiaa, joka:
 - a) sisältää puristettua, nesteytettyä tai paineenalaisena liuotettua kaasua sellaisenaan tai yhdessä nestemäisen, tahnamaisen tai jauhemaisen aineen kanssa; ja
 - b) on varustettu tarvittavalla tyhjennyslaitteella, jonka kautta päällyksen sisältö voidaan päästää purkautumaan kiinteiden tai nestemäisten hiukkasten suspensiona kaasussa, vaahtona, tahnamaisena tai jauheena taikka kaasu- tai nestemuodossa;
- 2) *valmistajalla* luonnollista tai oikeushenkilöä, joka valmistaa taikka suunnitteluttaa tai valmistuttaa aerosolin ja pitää sitä kaupan omalla nimellään tai tavaramerkillään;
- 3) *maahantuojalla* Euroopan unioniin sijoittautunutta luonnollista tai oikeushenkilöä, joka saattaa kolmannesta maasta tuotavan aerosolin unionin markkinoille;
- 4) *jakelijalla* muuta sellaista toimitusketjuun kuuluvaa luonnollista tai oikeushenkilöä kuin valmistajaa tai maahantuojaa, joka asettaa aerosolin saataville markkinoilla;

4 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Vaarallisen kemikaalin teollisesta valmistamisesta, käsittelystä, säilytyksestä ja varastoinnista säädetään vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005) ja sen nojalla annetuissa säännöksissä.

Kemikaalien luokituksesta, pakkaamisesta ja merkitsemisestä säädetään kemikaalilaissa (599/2013) ja aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/EY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1272/2008.

Markkinavalvonnasta ja ulkorajatarkastuksista säädetään eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Markkinavalvonnan, talouden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä unionin markkinoille tulevien tuotteiden valvonnan puitteista säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU)

Eduskunnan vastaus EV 121/2020 vp

N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1020.

2 luku

Vaatimustenmukaisuus ja sen osoittaminen

5 §

Vaatimustenmukaisuus

Valmistajan ja maahantuojan tulee huolehtia siitä, että aerosoli on turvallinen normaalissa ja ennakoitavissa olevassa varastointi- ja käyttöolosuhteessa niin, että siitä ei aiheudu vaaraa terveydelle, omaisuudelle tai ympäristölle. Erityisesti tulee huolehtia siitä, että:

- 1) päällys kestää sisällön ja sen aiheuttaman paineen vaikutuksen;
 - 2) tyhjennyslaite toimii turvallisesti käyttötarkoituksen mukaisessa käytössä.
- Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin aerosolien tuotevaatimuksista.

6 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen ja selvittäminen

Valmistajan ja maahantuojan tulee huolehtia siitä, että aerosolin vaatimustenmukaisuus on testamalla varmistettu ja osoitettu. Valmistajan ja maahantuojan tulee lisäksi huolehtia siitä, että aerosoli on analysoitu siihen liittyvien vaarojen tunnistamiseksi.

Valvontaviranomainen voi hakemuksesta hyväksyä aerosolin lopputarkastuksessa sovellettavaksi myös muun testausmenetelmän kuin vesihaudemmenetelmän.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin vaatimustenmukaisuuden arviointimenetelmistä, analyyseistä, aerosolien testaamisesta ja lopputarkastusmenetelmistä.

7 §

Aerosolien merkinnät

Valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on varmistettava, että aerosoli on merkitty tunnuksella ”3” (käännetty epsilon) aerosolin vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi. Valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on varmistettava, että aerosolissa on tyyppi-, erä- tai sarjanumero taikka muu täyttöerän tunnistamisen mahdollistava koodimerkintä sekä sisällön määrä tilavuusyksiköissä. Valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on lisäksi varmistettava, että aerosoliin on merkitty valmistajan nimi, rekisteröity tuotenimi tai rekisteröity tavaramerkki sekä postiosoite, jonka kautta valmistajaan saa yhteyden.

Valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on varmistettava, että syttymättömäksi luokitellussa aerosolissa on varoitusmerkintä, syttyväksi tai erittäin helposti syttyväksi luokitellussa aerosolissa vaaramerkintä ja kuluttajatuotteeksi tarkoitettussa aerosolissa turvalauseke sekä varoitusmerkintä tuotteen erityisistä vaaroista. Valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on lisäksi varmistetta-

Eduskunnan vastaus EV 121/2020 vp

va, että aerosolin sisältämän syttyvän aineen määrä on merkitty aerosoliin, jos aerosolia ei pidetä syttyvänä tai erittäin helposti syttyvänä.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädetyt merkinnät on tehtävä näkyvillä, helposti luettavilla ja pysyvillä kirjaimilla. Merkinnät on tehtävä aerosoliin tai, jos sen koko ei tätä salli, aerosoliin kiinnitettävään lipukkeeseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin aerosolien merkintöjä koskevista vaatimuksista.

8 §

Turvallisen käytön ohjeet

Valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on huolehdittava, että aerosoliin on liitetty suomen ja ruotsin kielellä tarpeelliset, analyyseihin perustuvat tiedot ja ohjeet aerosolin käyttämiseksi turvallisesti ja käyttötarkoituksensa mukaisesti.

9 §

Asiakirjojen säilyttäminen ja kielivaatimus

Valmistajan ja maahantuojan on säilytettävä tiedot aerosolin valmistus- ja täyttöeristä sekä testeistä, analyyseistä ja niiden tuloksista viiden vuoden ajan aerosolin valmistumisesta lukien.

Tässä laissa tarkoitetut tekniset asiakirjat, jotka ovat tarpeen aerosolin vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi sekä valmistus- ja täyttöerien jäljittämiseksi, on laadittava suomeksi tai ruotsiksi taikka muulla valvontaviranomaisen hyväksymällä kielellä.

3 luku

Erinäiset säännökset

10 §

Valvontaviranomainen

Tämän lain noudattamista valvoo Turvallisuus- ja kemikaalivirasto.

11 §

Aerosoleja koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö

1) 5 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden huolehtia siitä, että aerosoli on turvallinen normaalissa ja ennakoitavissa olevassa varastointi- ja käyttöolosuhteessa,

2) 6 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden huolehtia siitä, että aerosolin vaatimustenmukaisuus on testaamalla varmistettu ja osoitettu,

Eduskunnan vastaus EV 121/2020 vp

3) 6 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden huolehtia siitä, että aerosoli on analysoitu siihen liittyvien vaarojen tunnistamiseksi,

4) 7 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyn velvollisuuden varmistaa, että aerosolissa on 7 §:ssä tarkoitettut merkinnät, tai

5) 8 §:ssä säädetyn velvollisuuden huolehtia, että aerosoliin on liitetty turvallisen käytön ohjeet,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *aerosoleja koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

12 §

Muutoksenhaku

Lopputarkastusmenetelmän hyväksymistä koskevaan valvontaviranomaisen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan aerosoliasetus (1433/1993).

Ennen tämän lain voimaantuloa markkinoille saatetut aerosolit, joiden vaatimustenmukaisuus on varmistettu tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, saavat olla markkinoilla tämän lain voimaantulon jälkeen. Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetyt aerosolien lopputarkastukseen sovellettujen testausmenetelmien hyväksynnit jäävät voimaan annetussa laajuudessa.

Laki

vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 48 §,

muutetaan 50 §:n 1 momentti, 51 ja 52 §, 100 §:n 1 momentti, 102 §, 125 §:n 5 kohta sekä 126 ja 127 §,

sellaisina kuin niistä ovat 50 §:n 1 momentti, 51 ja 52 § sekä 125 §:n 5 kohta laissa 505/2018 sekä 100 §:n 1 momentti ja 102 § laissa 1030/2009, ja

Eduskunnan vastaus EV 121/2020 vp

lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 358/2015, uusi 9 momentti seuraavasti:

5 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Aerosolien vaatimustenmukaisuudesta, analyyseistä, testeistä sekä vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta ja merkinnöistä säädetään aerosolien vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa (/).

50 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

Sen, joka saattaa 49 §:ssä tarkoitetun tuotteen markkinoille, on varmistettava ja osoitettava, että tuote täyttää sitä koskevat vaatimukset. Vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa on käytettävä 100 §:ssä tarkoitettua tarkastuslaitosta, kun tuotteen ominaisuudet ja käyttötarkoitus sitä edellyttävät.

51 §

Ohjeet ja merkinnät

Sen, joka saattaa 49 §:ssä tarkoitetun tuotteen markkinoille, on huolehdittava, että tuotteen mukana seuraa tuotteen turvallisen asennuksen, käyttöönoton, käytön ja kunnossapidon edellyttämät tiedot ja ohjeet.

Sen, joka saattaa 49 §:ssä tarkoitetun tuotteen markkinoille, on huolehdittava, että tuote on varustettu tuotteen käyttöturvallisuuden ja tunnistamisen sekä valmistajan ja markkinoille saattajan selvittämisen edellyttämällä merkinnöillä sekä tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittavilla merkinnöillä.

52 §

Vaarallisiin kemikaaleihin liittyviä tuotteita koskeva asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 49 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden yksityiskohtaisista turvallisuusvaatimuksista, vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta ja tarkastuslaitosten käyttämisestä vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa, tuotteiden merkinnöistä sekä tuotteiden mukana toimitettavista ohjeista ja tiedoista.

Eduskunnan vastaus EV 121/2020 vp

100 §

Tarkastuslaitoksen hyväksyminen

Työ- ja elinkeinoministeriö hyväksyy 69 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointiin osallistuvat tarkastuslaitokset sekä huolehtii niiden ilmoittamisesta Euroopan komissiolle ja muille jäsenvaltioille.

102 §

Tarkastuslaitoksen tehtävät

Tarkastuslaitoksen tehtävänä on suorittaa 38 §:ssä tarkoitetut putkistojen tarkastukset sekä 49 ja 69 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen liittyvät tehtävät, joilla varmistetaan, että nämä täyttävät niille tässä laissa säädetty vaatimukset.

125 §

Räjähdesäännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen vastaisesti rikkoo

5) 49 §:ssä tarkoitetun tuotteen valmistusta, maahantuontia tai markkinoille saattamista koskevaa 5 luvussa säädettyä velvollisuutta taikka vastaavaa räjähteitä koskevaa 67—69 §:ssä säädettyä velvollisuutta,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *räjähdesäännösten rikkomisesta* sakkoon.

126 §

Muutoksenhaku ministeriön ja valvontaviranomaisen päätöksistä

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

127 §

Muutoksenhaku tarkastuslaitoksen päätöksistä

Vaatimustenmukaisuustodistusta tai tarkastustodistusta koskevaan tarkastuslaitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Eduskunnan vastaus EV 121/2020 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 1 ja 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain (1137/2016) 1 §:n 1 momentti ja 29 §, sellaisena kuin niistä on 1 §:n 1 momentti laissa 537/2020, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan hissiturvallisuuslain (1134/2016), mittauslaitelain (707/2011), pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (180/2015), räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1139/2016), painelaitelain (1144/2016), sähköturvallisuuslain (1135/2016), räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1140/2016), kuluttajien käyttöön tarkoitettuista henkilönsuojaimista annetun lain (218/2018), kaasulaitelain (502/2018), säteilylain (859/2018), ilmailulain (864/2014) ja aerosolien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (/) soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvontaan, jollei mainituissa laeissa toisin säädetä.

29 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Muutoksenhaussa uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämisuhan asettamista ja täytäntönpantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen sovelletaan kuitenkin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Markkinavalvontaviranomaisen päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

painelaitelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan painelaitelain (1144/2016) 105 ja 106 § ja
lisätään 3 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Aerosoleista säädetään aerosolien vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa (/).

105 §

Muutoksenhaku ministeriön ja valvontaviranomaisen päätökseen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Muutoksenhaussa uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämis- tai keskeyttämisuhan asettamista ja täytäntöönpantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen sovelletaan kuitenkin, mitä uhkasakkolaissa säädetään.

106 §

Muutoksenhaku vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen, hyväksytyt laitoksen ja omatarkastuslaitoksen päätökseen

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen, hyväksytyt laitoksen ja omatarkastuslaitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 121/2020 vp

Helsingissä 21.10.2020

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri